

پارسا پیروزفر با **«جادوی سفید»** به **سینما** می‌آید
فیلم سینمایی «جادوی سفید» که از روی سریال هشت قسمتی آن ساخته شده با بازی پارسا پیروزفر و کارگردانی آیدا پناهنده روی پرده سینما می‌رود. احتمالاً این فیلم پس از فیلم «گریزه» اکران شود.این سریال تاریخی که روایتگر دوران قاجار

عارفان دشت توس

شعر و ادب فارسی وامدار این عارف نامدار دشت توس است

احمد غزالی؛ مروج عرفان عاشقانه

حسین احمدی‌فرد | در میانه عمر «ابوعلی فارمدی» که طریقت عرفان را در دشت توس گسترانید، «احمد غزالی» در روستایی

نزدیک شهر تابران به دنیا آمد؛ آبادی کم‌رونقی احتمالاً به نام «غزال» یا «غَزال» که امروز نشانه‌ای از آن، در دست نیست.

احمد غزالی، برادر کوچک‌تر «محمد غزالی» است. هر دو برادر، نخستین تعلیم تصوف را نزد مردی به نام «ابوحامد احمد محمد رادکانی» آموختند. سپس برای فراگیری فقه به «نظامیه» نیشابور کوچ کردند که از مدارس پررونق آن روزگار بود؛ مدرسی حاصل دانش دوستی «خواجه نظام‌الملک طوسی» که در شهرهای بزرگ، از بغداد تا نیشابور، پا گرفته بود. در نیشابور، محمد، به شاگردی «امام الحرمین جوینی» دانشمند نامدار خراسانی در آمد و احمد غزالی که مشربی عارفانه و عاشقانه داشت، شاگرد «ابوبکر نساج طوسی» شد؛ عارف نامدار دشت‌توس که در نیشابور رحل اقامت افکنده بود. او سال‌ها در مقام شاگردی ماند و پس از مرگ ابوبکر نساج با کوله‌باری که از شاگردی پیران خراسانی اندوخته بود، راهی سفر به دور و نزدیک شد.

احمد غزالی «سوانح العشاق» را که نامدارترین کتاب اوست، احتمالاً در همین روزگار نوشته است؛ کتابی که برای نخستین‌بار، چهره‌ای عاشقانه از عرفان ارائه کرده است؛

«چون عاشق، معشوق را ببیند، اضطرابی در وی پیدا شود، زیرا که هستی او، عاریت است و روی در قبیله نیستی دارد. وجود او، در وجد، مضطرب شود تا از حقیقت کار نشیند. و هنوز تمام، پخته نیست. چون تمام پخته شود، در التقا از خود غایب شود، زیرا که چون عاشق پخته شد در عشق، و عشق نهاد او را بگشاد، چون طلایه وصال پیدا شود، وجود او رخت بریندد، به قدر پختگی او در کار».

غزالی در سفرهای بی‌پایانش به هر شهری که پا می‌گذاشت، مجالس وعظ برپا می‌کرد و مشتاقانی که آوازه موعظه‌های او را شنیده بودند برگرداگردش جمع می‌شدند. به زودی، نام بلند او در بخش‌های بسیاری از جهان اسلام، پراکنده شد.

در همین سال‌ها امام محمد غزالی که در نظامیه بغداد، درس می‌گفت، به شوریدگی درافتاد و کرسی وعظ خود را به برادر وناهد. احمد غزالی، چندی در بغداد ماند و پس از آن، دوباره راه سفر را پیش گرفت.

او در یکی از همین سفرها در قزوین درگذشت و پیکرش همان‌جا، دور از دشت توس، به خاک سپرده شد؛ هر چند «حمدالله مستوفی» در میانه قرن هشتم، در گزارش جغرافیایی خود در «نزه‌القلوب» به قبر احمد غزالی در کنار قبر امام محمد غزالی اشاره می‌کند که در گورستان حاشیه تابران جا گرفته است؛ که این البته می‌تواند سهوی باشد که بر قلم او رفته است.

استاد «نصرالله پورجوادی» که مصحح بسیاری از آثار غزالی است، شعر و ادب فارسی را وامدار این عارف نامدار دشت توس می‌داند. او معتقد است از آنجا که احمد غزالی نخستین کسی است که طریقت تصوف عاشقانه را - که اساس شعر عاشقانه فارسی هم هست - در خراسان شرح و بسط داد، از همین رهگذر تأثیری عمیق بر ادبیات عرفانی ما از خود به جا گذاشته است؛ آنجا که بسیاری از مضامینی را که شاعرانی صوفی همچون عطار، عراقی و حافظ به کار برده‌اند، می‌توان در آثار این عارف دشت توس پیدا کرد. به تعبیر استاد پورجوادی «هر عارفی که پس از احمد غزالی از عشق سخن گفته به نحوی تحت تأثیر او و آثارش بوده است».

و وقایع حدود چهار دهه از آن زمان است، محصول پلنفرم فیلمو بوده که به زودی سریال هشت قسمتی آن هم از این پلنفرم پخش خواهد شد. در این مجموعه بازیگرانی همچون پارسا پیروزفر، علی شادمان و پردیس پورعابدینی حضور دارند. آیدا پناهنده که پیش‌تر سریال «در انتهای شب» را ساخته

زه‌ره کهندل | حجت‌الاسلام

سید علی اکبر ابوترابی فرد، اسیر آزاده‌ای بود که سال‌ها اسارت در زندان‌های رژیم بعث عراق را تحمل کرد و نه تنها شکسته نشد بلکه به نماد استقامت و امید تبدیل و به «سید آزادگان» شهره شد. او در اردوگاه‌های اسیران مانند چراغی در تاریکی به هم‌رزمانش روحیه می‌بخشید و با ایمان راسخ و رفتار انسانی‌اش حتی نگهبانان دشمن را تحت تأثیر قرار می‌داد. پس از آزادی نیز همچنان پرچمدار خدمت و عدالت بود و در عرصه‌های سیاسی واجتماعی، وفادار به آرمان‌ها باقی ماند.

کتاب «پاسیاد پسر خاک» زندگی و زمانه حجت‌الاسلام سید علی اکبر ابوترابی فرد است که نخستین چاپ آن سال ۸۸ روانه بازار شد و حالا پس از ۱۶ سال در بیستمین پاسداشت ادبیات جهاد و مقاومت، عصر فردا در قزوین از تقریظ حضرت آیت الله العظمی خامنه‌ای بر این کتاب رونمایی می‌شود. به بهانه انتشار تقریظ رهبر معظم انقلاب بر کتاب روایت زندگی و مبارزات شهید سیدعلی اکبر ابوترابی فرد با محمد قبادی، نویسنده کتاب «پاسیاد پسر خاک» گفت‌وگو کردیم که می‌خوانید.

■ **وقتی فهمیدید رهبر معظم انقلاب بر کتاب شما، تقریظ نوشته‌اند چه حسی داشتید؟**
انتظار چنین اتفاق مبارکی را نداشتیم و فکر نمی‌کردم چنین توفیقی نصیب من شود. این تقریظ را یک چشم‌روشنی برای خودم می‌دانم و بسیار خوشحالم که چنین اتفاق مهم و مبارکی برای کتابم رخ داده است. امیدوارم این کتاب بتواند مخاطبان خودش را پیدا و جذب کند.

■ **زندگی سید علی اکبر ابوترابی فرد چه جدابیت‌هایی برایتان داشت که درباره‌اش کتاب بنویسید؟**
من پیش از نگارش کتاب، آقای ابوترابی فرد را دورادور می‌شناختم و رفتارها، منش‌ها و کنش‌های ایشان برایم آموزنده بود. بیشتر درباره نقش آفرینی‌هایشان در دوران اسارت گفته شده و کمتر درباره پیشینه آقای ابوترابی فرد صحبت می‌شد اینکه در چه خانواده‌ای بزرگ شده یا چه فعالیت‌هایی در دوران انقلاب داشته است و برابم جالب بود که چنین شخصیتی چه پیشینه‌ای دارد؛ اینکه رهبر معنوی اسرای ایرانی در اردوگاه‌های عراق چه فعالیت‌هایی پیش از انقلاب اسلامی داشته است. شوق آگاهی از پیشینه ایشان پس از رحلتشان، قوت بیشتری در من گرفت.

از آنجایی که در حوزه پژوهشی تاریخ انقلاب اسلامی فعالیت داشتیم به واحد تاریخ شفاهی دفتر تاریخ انقلاب اسلامی پیشنهاد دادم در مورد مرحوم ابوترابی فرد، یک کار پژوهشی انجام دهم که پذیرفته شد و حاصل این پژوهش‌ها شد «پاسیاد پسر خاک».

■ **شما در این کتاب بیشتر از اینکه به روایت و زبان نگارشی توجه کنید روی اتفاق‌های تاریخی و تاریخ شفاهی تمرکز داشتید، چرا؟**

برای نگارش کتاب روی پژوهش تاریخی تمرکز داشتیم نه روایت داستانی. من یک کار پژوهشی درباره این شخصیت در بستر تاریخ معاصر انجام دادم و سعی داشتم زندگی آقای ابوترابی فرد را با استناد به منابع تاریخی و شناختی که به عنوان یک پژوهشگر از ایشان پیدا کردم، به مخاطب ارائه دهم. از این منظر، کتاب من از آثار زندگی‌نامه‌ای مرسوم متمایز می‌شود چون زبان داستانی ندارد و روایتی در بستر تاریخ‌پژوهی است.

است، این بار با «جادوی سفید» در شبکه نمایش خانگی حضور دارد. تاریخ دقیق پخش سریال هنوز اعلام نشده است. آخرین حضور پارسا پیروزفر در سینما، نقش آفرینی او در «مست عشق» ساخته حسن فتحی بود. پیروزفر در فیلم سینمایی «مست عشق» نقش مولانا جلال الدین محمد

گفت‌وگو با محمد قبادی، نویسنده «پاسیاد پسر خاک» در آستانه رونمایی از تقریظ رهبر معظم انقلاب بر این کتاب

اسارتی که نقطه اوج زندگی «سید آزادگان» بود

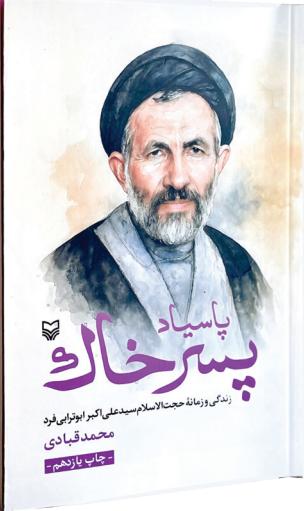

و همچون ستاره درخشانی، هدف و راه را به آن‌ها نشان می‌داد و چون ابری فیاض، امید و ایمان را بر آنان می‌بارید»، این‌ها تعبیری بسیار درست درباره دوران اسارت ایشان است که نشان از جایگاه و اثرات ممتازشان دارد. البته زحمات ایشان محدود به دوره اسارتشان نمی‌شود و پس از آزادی هم خدمات زیادی برای آزادگان و ایثارگران داشتند.

■ **برای همین به سید آزادگان شهره هستنت؟**
ایشان به معنای واقعی کلمه، رهبر اسرای ایرانی در اردوگاه‌های رژیم بعث بود و این رهبری معنوی تا سال‌ها ادامه داشت به طوری که برای مأموران عراقی هم ثابت شده بود یعنی هر جا با مشکلی مواجه می‌شدند دست به دامن آقای ابوترابی فرد می‌شدند. لقب «سید آزادگان» شایسته ایشان است.

■ **چه ماجراهایی از دوران اسارت ایشان، شما را بیشتر متأثر کرد؟**

آقای ابوترابی فرد با منش و گفتارش، نه فقط روی اسیران ایرانی اثرگذار بود بلکه روی نیروهای عراقی هم تأثیر می‌گذاشت و عده‌ای از دشمنان را مطیع خودش کرده بود. در کتاب هم اشاره کردم که یکی از مأموران عراقی پیش آقای ابوترابی فرد از مشکلات شخصی و زندگی‌اش می‌گفت و از او راهکار می‌گرفت. اینکه یک نفر زندانبان اسیری باشد ولی بعد خودش اسیر او شود، عجیب است چون آقای ابوترابی فرد درددل‌هایشان را می‌شنید و آن‌ها را کمک می‌کرد. یکی از بچه‌های آزاده تعریف می‌کرد نیمه شب به آشپزخانه اردوگاه رفتم، دیدم آقای ابوترابی فرد گوشه‌ای نشسته و تکان نمی‌خورد. گفتم چرا بیدارید؟ گفت سروصلانکن، کبوتری روی پتویم ننشسته

تعبیری که رهبر معظم انقلاب از آقای ابوترابی فرد در پیام تسلیت فوت ایشان دارند حائز اهمیت است و اشاره می‌کنند که «آقای ابوترابی فرد پس از حضور در میدان‌های مبارزه با طاغوت و صحنه جنگ تحمیلی، سال‌های دراز محنت اسارت در دست دشمن را چشید اما مبارزه‌ای دشوارتر از گذشته را در اردوگاه‌ها آغاز کرد، در آنجا همچون خورشیدی بر دل‌های اسیران مظلوم می‌تابید

بلخی را بازی کرد و با شهاب حسینی که نقش شمس تبریزی را بر عهده داشت، همبازی شد.

این فیلم در گیشه با اقبال روبه‌رو شد و فروش آن از ۱۲۰ میلیارد تومان گذشت و آن را به پنجمین فیلم پرفروش سال و نیز پرفروش‌ترین فیلم غیرکمدی تاریخ سینمای ایران تبدیل کرد.

و منتظر بلند شود و برود. این لطافت روحی ایشان را اگر به زندگی اجتماعی امروز تعمیم دهیم متوجه می‌شویم چقدر نیاز داریم همدیگر را تحمل کنیم و بشنویم.

■ **بابت دوران اسارت مرحوم ابوترابی فرد، آیا به منابع دست اول و ناشنیده هم دسترسی یافتید؟**

اگر منظور از منابع دست اول، اسناد اداری و دولتی در آرشیوهای امنیتی و نظامی عراق است، تاکنون که ۱۶ سال از چاپ اول این کتاب می‌گذرد، به آن‌ها دسترسی پیدا نکردم اما اگر منظور خاطراتی است که هم‌راهان و دوستان آقای ابوترابی فرد شاهد آن بودند و نقل کردند، بله تا جایی که این منابع در آرشیو مکتوب و شفاهی وجود داشت جمع‌آوری کردم. البته درباره مقطع اسارت ایشان مصاحبه‌های کمتری انجام دادم چون باور داشتم هر آزاده‌ای حتی اگر آقای ابوترابی فرد را ندیده باشد اما حرفی برای گفتن درباره ایشان دارد چون منش، کردار و توصیه‌های آقای ابوترابی فرد به گوش همه اسیران ایرانی می‌رسید. از این نظر من تلاش کردم هر آنچه در کتاب‌های منتشر شده در کتابخانه تخصصی دفاع مقدس در حوزه هنری وجود داشت را بررسی کنم، البته درباره مقاطعی با بعضی از اشخاص هم گفت‌وگو کردم که بازتاب آن در کتاب هست.

■ **روند پژوهشی کتاب چقدر زمان برد؟**
جمع‌آوری منابع شفاهی برای این پروژه، زمان‌بر شد چون حدود ۸۰ ساعت مصاحبه داشتم که در قم، قزوین، مشهد و تهران انجام شد. پراکندگی مصاحبه‌شونده‌ها موجب شد کار طولانی شود. صفر تا صد پژوهش و نگارش کتاب حدود پنج سال زمان برد. سعی کردم هر آنچه درباره آقای ابوترابی فرد وجود داشت را تا آن زمان جمع‌آوری کنم. ضمن اینکه «پاسیاد پسر خاک» نخستین تجربه من در نگارش کتاب بود.

■ **چرا این عنوان را برای کتاب انتخاب کردید؟**
به نظرم عنوان قشنگی است و تکراری نیست. لقب پسر خاک را از دو منظر به آقای ابوترابی فرد دادم؛ یکی از نظر خضوع، فروتنی و خاکساری ایشان و دوم اینکه آقای ابوترابی فرد از سلسله سادات هستند و مولای ما امیرالمؤمنین(ع) لقب ابوتراب داشتند یعنی پدر خاک و من به ایشان که از سلسله سادات هستند لقب پسر خاک دادم.

■ **اگر قرار بود کتاب را امروز بنویسید چه تغییری‌ات در آن می‌دادید؟**

کاملاً متفاوت از این می‌نوشتم. در واقع با تجربه‌هایی که در این ۱۶ سال بدست آوردم، مطمئناً کتاب را متفاوت می‌نوشتم اما روایت را از بستر تاریخی خارج نمی‌کردم چون معتقدم برای داشتن یک منبع مناسب از زندگی شخصیت‌ها باید همه منابع را جست‌وجو کرد یا دست‌کم آنچه از عهده‌مان برمی‌آید را ببینیم و حاصل پژوهش را درست و منطقی ارائه کنیم. حتماً کتاب را در همین بستر تاریخی و با قلم پژوهشی می‌نوشتم اما با توجه به تجربه‌ها و دانشی که در این ۱۶ سال کسب کردم و دسترسی به منابع بیشتر، نتیجه متفاوت از این می‌شد. راستش آقای ابوترابی فرد من را در قصه‌های اسارت زمینگیر کرده و من از این بابت بسیار خرسندم. وظیفه خودم می‌دانم خاطرات بچه‌های آزاده را کار کنم و الان خاطرات سرهنگ آزاده محمدابراهیم باباجانی را در دست انتشار دارم. ایشان جزو ۵۸ افسر ارتش بود که در زندان‌های معنفی بعد از زندانی شده و جزو آخرین اسیران آزاد شده بود. امیدوارم این کتاب به زودی روانه بازار نشر شود.

توضیح وزیر فرهنگ و ارشاد و رئیس سازمان صدا و سیما در خصوص توقیف سریال‌های نمایش خانگی

دعوا بر سر نبود یک آیین‌نامه

پلنفرم‌ها ندارد و این تهیه‌کننده و مخاطب است که متضرر می‌شود، بیان کرد: این حرف درستی است. البته ما باید آیین‌نامه تخلفات در این حوزه را بر مبنای برنامه هفتم توسعه با همکاری وزارت فرهنگ و ارشاد تهیه کنیم و بدیهیم به تصویب برسد. متأسفانه آن آیین‌نامه تاکنون در دولت مطرح نشده و زمینه آن وجود نداشته و اکنون در مجلس این اتفاق در حال انجام است.

وی بیان کرد: به هر حال تهیه‌کننده و کارگردان بر اساس برداشت و اعتقاد خودش و ساترا هم بر مبنای وظیفه و مسئولیت قانونی خودش عمل می‌کند اما آنجا که باید رعایت حق الناس بشود باید سکو درست عمل کند و همکاری داشته باشد.

در بسیاری از موارد این همکاری میان سه ضلع تهیه‌کننده، سکو و ساترا بسیار روان‌تر از قبل شده

اما در مواردی که خلاف این رویه اتفاق می‌افتد باید مسئولیت‌پذیری سکوها بیشتر شده و در طراحی و تدوین آیین‌نامه تخلفات در موضوع به نحو مؤثری دیده شود. این به ما هم کمک می‌کند و از اینکه متهم شویم ساترا سلیقه‌ای عمل می‌کند میرا خواهیم شد و مردم هم به حق و حقوق معنوی خودشان بهتر خواهند رسید. امیدواریم زودتر و تا پایان سال این آیین‌نامه تدوین شود.

امیرحسین زاده

تهیه‌کنندگان و هم سکوها رعایت کرده و اصلاح می‌کنند که مسئله حل می‌شود و در برخی موارد هم متأسفانه تهیه‌کننده یا سکو مقاومت می‌کند و از اصلاح امتناع می‌ورزد که در این موارد تنظیم‌گر موظف است اجازه پخش ندهد.

رئیس سازمان صدا و سیما در پاسخ به این پرسش که آیا در این حوزه خلأقانونی نداریم چون رویه پخش بدون مجوز انتشار هیچ تبعاتی برای

که منجر به توقیف دقیقه‌نودی پس از پخش اثر و در میانه پخش نشود؟ و آیا تدبیری برای توقیف نشدن سریال‌ها وجود دارد؟

و آیا یافتن پاسخ این پرسش‌ها سراغ عباس صالحی؛ وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و پیمان جلی؛ رئیس سازمان صدا و سیما که ساترا یکی از نهادهای وابسته به صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران است، رفتیم. پاسخ‌ها را بخوانید.

در ابتدا عباس صالحی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در خصوص توقیف سریال‌ها در پلنفرم‌های نمایش خانگی و متضرر شدن مخاطب گفت: این موضوع در ساترا دنبال می‌شود که در حوزه وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی نیست و مسئولیت آن با سازمان صدا و سیماست.

به نظر ما از باب رعایت حق مصرف‌کننده و تولیدکننده آثار نمایشی بهتر است در این زمینه گفت‌وگو انجام شود و حتی اگر نگاه‌های نظارتی هم وجود دارد از قبل اعمال شود و

حین پخش هم تولیدکننده دچار اختلال و گرفتاری نشود و هم بیننده و مخاطب دچار ابهام نشود و برایش سؤال پدید نیاید.

نگاه ما در وزارت ارشاد این است. امیدواریم متولیان، این موضوع را دنبال کنند تا این رویه ادامه نداشته باشد و این توقیف‌ها و رفع توقیف‌های پس از آن تکرار نشود.

پیمان جلی، رئیس سازمان صدا و سیما در خصوص توقیف‌های مکرر

آرش خلیل‌خانه | تولید و پخش سریال‌های شبکه نمایش خانگی چند سالی است که بازارش حسابی داغ شده و سریال‌ها بیشترین حجم مخاطب را از سکوهای نمایشی می‌برند. ساترا به عنوان تنظیم‌گر، مجوزهای لازم برای تولید و ساخت سریال را می‌دهد، موضوعی که گاهی برای سریال‌ها و خود ساترا حاشیه‌ساز شده، اما پس از چند جلسه و اصلاحات لازم سریال‌ها به پخش خود ادامه می‌دهند.

اتفاقی که پیش از این برای آثاری چون «جوکر»، «تاسیان»، «سووشون» و «کارناوال» رخ داد. توقیف یک اثر بیش از اینکه به صاحبان آن اثر آسیب برزد به مصرف‌کننده آسیب می‌زند. مخاطبانی که منتظر قسمت جدید یک اثر هستند و چند ساعت پیش از انتشار اثر با خبر توقیف آن روبه‌رو می‌شوند علاوه بر اینکه عدم پخش برنامه در زمان مقرر بی‌احترامی به آن‌ها تلقی می‌شود، بابت

توقیف‌های طولانی مدت مجبور به تمدید هزینه اشتراک هم می‌شوند یعنی اگر فقط تماشاچی آن اثر باشند به دلیل توقیف، مجبور به خرید اشتراک تمدیدی می‌شوند و ضرر مالی می‌کنند. مسئله‌ای که همچنان ابهامی در موضوع توقیف آثار نمایش خانگی است؛ اینکه مگر چنین آثاری مجوز تولید نمی‌گیرند و مگر ساترا در جریان تولید این آثار نیست؟ آیا سازوکار بهتری برای تعامل میان ساترا و نمایش خانگی وجود ندارد

امیرحسین زاده

تهیه‌کنندگان و هم سکوها رعایت کرده و اصلاح می‌کنند که مسئله حل می‌شود و در برخی موارد هم متأسفانه تهیه‌کننده یا سکو مقاومت می‌کند و از اصلاح امتناع می‌ورزد که در این موارد تنظیم‌گر موظف است اجازه پخش ندهد.

رئیس سازمان صدا و سیما در پاسخ به این پرسش که آیا در این حوزه خلأقانونی نداریم چون رویه پخش بدون مجوز انتشار هیچ تبعاتی برای